gemeente Terschelling

Regio Deal

Nieuwsbrief

Februari 2026

Wethouder Danny Ruige aan het woord

Terug- en vooruitblik: wat is er tot nu toe gebeurd, waar staan we nu en waarom is de Regio Deal belangrijk?

Een zelfvoorzienend Terschelling

We willen weten wat er écht mogelijk is. Niet op basis van gevoel, maar op basis van onderzoeksresultaten.

Torenstraat en Brandarisplein

Zo zorgen we ervoor dat het vernieuwde centrum van West-Terschelling voor iedereen toegankelijk wordt.

terschelling.nl/regio-deal

Column

Danny Ruige | *Wethouder*

Elk Waddeneiland is uniek, maar tegelijkertijd hebben we veel met elkaar gemeen. Naast landelijke uitdagingen, zoals het woningtekort, de energietransitie en vergrijzing – die op een eiland een andere aanpak vragen dan op het vasteland – hebben we allemaal te maken met specifieke eilandthema's. Denk aan de gevolgen van de zeespiegelstijging, de impact van toerisme en de noodzaak om de bereikbaarheid van ons eiland te garanderen. Juist daarom is samenwerking van onschatbare waarde.

Regio Deal de Waddeneilanden biedt ons de mogelijkheid om die samenwerking professioneel en gestructureerd vorm te geven. Sinds het officiële startsein van minister Hugo de Jonge op 1 november 2023 werken we samen met de andere vier eilandgemeenten, het Rijk, Provincie Fryslân en Provincie Noord-Holland aan plannen om de Waddeneilanden mooier, sterker en leefbaarder te maken.

Na mijn benoeming als wethouder op 8 mei 2024 ben ik betrokken geraakt bij de Regio Deal, de programmalijnen – waar u als raadslid ook mee heeft ingestemd – en de vele kansen die de samenwerking biedt voor onze gemeente. Ik werd bestuurlijk trekker van de programmalijnen *Goed wonen en leven en Toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen* en zag het afgelopen anderhalf jaar van dichtbij hoe de samenwerking tot stand kwam en hoe vele projecten van de grond zijn gekomen. Ook tijdens de Wadden 2-daagse van afgelopen maand, waar een aantal raadsleden aanwezig was, was de Regio Deal onderwerp van gesprek.

Er kwam bijvoorbeeld ter sprake dat er, sinds het startsein ruim twee jaar geleden, ruim twintig projecten zijn opgestart op Terschelling. Er liggen interessante onderzoeken en mooie plannen, waarmee vrijwel alle projecten in 2026 naar een volgende fase gaan. Ik kan me voorstellen dat u nieuwsgierig bent naar wat er allemaal gaat gebeuren, en wat we hier op Terschelling precies van gaan merken. Dat is precies de reden dat deze nieuwsbrief is gemaakt. In het document vindt u informatie over de Regio Deal en de besluitvorming erover, leest u interviews met projectleiders en andere betrokkenen en vindt u een overzicht van alle programmalijnen en projecten.

Ik begrijp dat u op de hoogte wilt blijven. Daarom verschijnt deze nieuwsbrief ieder kwartaal. En heeft u vragen of wilt u in gesprek over de Regio Deal of een van de projecten? Dan kunt u mij altijd benaderen.

Tot slot wil ik nog graag benadrukken dat de Regio Deal niet alleen draait om geld en projecten realiseren, maar ook om opbouwen van connecties. Als eilanden versterken we elkaar en leren we van elkaar, en ik heb al veel mensen gesproken die ik anders waarschijnlijk niet had ontmoet. Ook dát is waardevol.

Inhoudsopgave

4 De Regio Deal: kort uitgelegd

6 Hoe gaat de besluitvorming?

7 Slim tellen voor een veiliger Terschelling

8 Oud worden op Terschelling, het heeft zo z'n uitdagingen

10 Stimuleringsfonds voor ondernemers, stichtingen en organisaties

11 Extra bijdrage voor herinrichting Torenstraat en Brandarisplein

9 Hoe smaakt de toekomst van Terschelling?

12 Overzicht van alle projecten op Terschelling

Algemeen

De Regio Deal: kort uitgelegd

Regio Deal de Waddeneilanden is een samenwerking tussen de vijf eilandgemeenten, het Rijk, Provincie Fryslân en Provincie Noord-Holland. Met elkaar werken deze partijen aan plannen die de eilanden mooier, sterker en leefbaarder maken. Nu en in de toekomst.

Met een gezamenlijke investering van 36 miljoen euro voor alle Waddeneilanden worden projecten gerealiseerd op het gebied van woningbouw, zorg, onderwijs, innovatief ondernemerschap, bereikbaarheid, duurzame energie en circulaire economie. Dit geld wordt verdeeld over gezamenlijke initiatieven en eiland-specifieke projecten. Met de Regio Deal wordt gewerkt aan een zekere en veerkrachtige toekomst voor alle eilanden én hun inwoners.

Goed wonen en leven

Op Terschelling willen we samen fijn kunnen wonen, werken en leven. Daarom is het extra belangrijk dat er voldoende passende woonruimte is voor iedereen: voor starters, gezinnen én senioren. Voor ouderen krijgt wonen een andere betekenis: zij willen graag op Terschelling blijven wonen, ook wanneer hun gezondheid minder wordt. Uitwijken naar voorzieningen op het vasteland is in hun ogen geen optie. Daarom willen we goede woon- en zorgvoorzieningen behouden én versterken.

Met de programmalijn Goed wonen en leven wordt gewerkt aan oplossingen die bijdragen aan een leefbare, hechte gemeenschap waar eilanders, jong én oud, fijn kunnen wonen en leven.

Klik hier voor alle projecten

Toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen

Toerisme is een stuwende kracht voor Terschelling. Het draagt bij aan de leefbaarheid, werkgelegenheid en brede welvaart op het eiland. Maar diezelfde kracht maakt de economie ook kwetsbaar. Een te sterke afhankelijkheid van toerisme kan de balans verstoren. Met de programmalijn Toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen wordt daarom gewerkt aan een brede, veerkrachtige economie.

Het doel is om ruimte te geven aan nieuwe vormen van ondernemerschap, innovatieve bedrijvigheid en duurzame initiatieven die passen bij het karakter van het eiland. Zo wordt niet alleen gekeken naar toerisme, maar ook naar kansen in bijvoorbeeld de energietransitie, de zorg, lokale productie en kennisontwikkeling. Door samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid te stimuleren, ontstaat een economisch fundament dat Terschelling ook in de toekomst sterk en zelfstandig houdt.

Klik hier voor alle projecten

Optimaal bereikbaar en verbonden

Bereikbaarheid is op Terschelling van groot belang. De veerdienst vormt de onmisbare schakel tussen Terschelling en het vasteland en vervult daarmee de rol van openbaar vervoer voor bewoners, bezoekers en bedrijven. De coronaperiode maakte nog eens duidelijk hoe cruciaal deze verbinding is. Pas toen de veerdienst weer op volle capaciteit kon varen, kwam de lokale economie echt op gang. Een betrouwbare verbinding is essentieel om het eiland levendig, toegankelijk en economisch gezond te houden, het hele jaar door.

En niet alleen de veerdienst zorgt voor een economisch gezond eiland. Ook goederenvervoer is hierin een onmisbare schakel. Binnen Regio Deal de Waddeneilanden wordt daarom gekeken hoe de bereikbaarheid en logistiek van en naar Terschelling – in samenwerking met de andere eilanden – verder versterkt kan worden.

Klik hier voor alle projecten

Duurzame energie

Terschelling biedt, samen met de andere Waddeneilanden, een unieke proeftuin voor duurzame energie-innovaties. De combinatie van veel zonuren, wind en zeewater maakt de eilanden ideaal om op kleine schaal nieuwe oplossingen te testen. Dankzij de overzichtelijke gemeenschap kan hier snel geleerd en opgeschaald worden. Zo kan Terschelling uitgroeien tot koploper in de ontwikkeling van duurzame energie.

Tegelijkertijd vraagt de ligging binnen een Natura 2000-gebied en het UNESCO Werelderfgoed Waddenzee om zorgvuldige afwegingen. Kortom: het werken aan duurzame energie op de eilanden is zowel kansrijk als complex. Binnen de Regio Deal wordt daarom samen met bewoners, ondernemers en de gemeente gekeken hoe Terschelling deze kansen optimaal kan benutten, met respect voor de unieke natuur en leefomgeving.

Klik hier voor alle projecten

Circulaire economie

De overgang naar een circulaire economie raakt alle programmalijnen van de Regio Deal. Het uitgangspunt is om binnen ieder project, van bouwen tot ondernemen, zo duurzaam en efficiënt mogelijk met grondstoffen om te gaan. Dat betekent materialen hergebruiken, afval verminderen en meer waarde halen uit lokale reststromen.

Voor Terschelling biedt dit grote kansen: het verkleint de afhankelijkheid van aanvoer van buitenaf, stimuleert innovatie en draagt bij aan een schonere leefomgeving. Binnen Regio Deal de Waddeneilanden wordt daarom gewerkt aan meer bewustwording, een gunstig ontwikkelklimaat en praktische initiatieven die circulair denken en doen stimuleren. Zo bouwen we stap voor stap aan een toekomst waarin niets verloren gaat.

Klik hier voor alle projecten

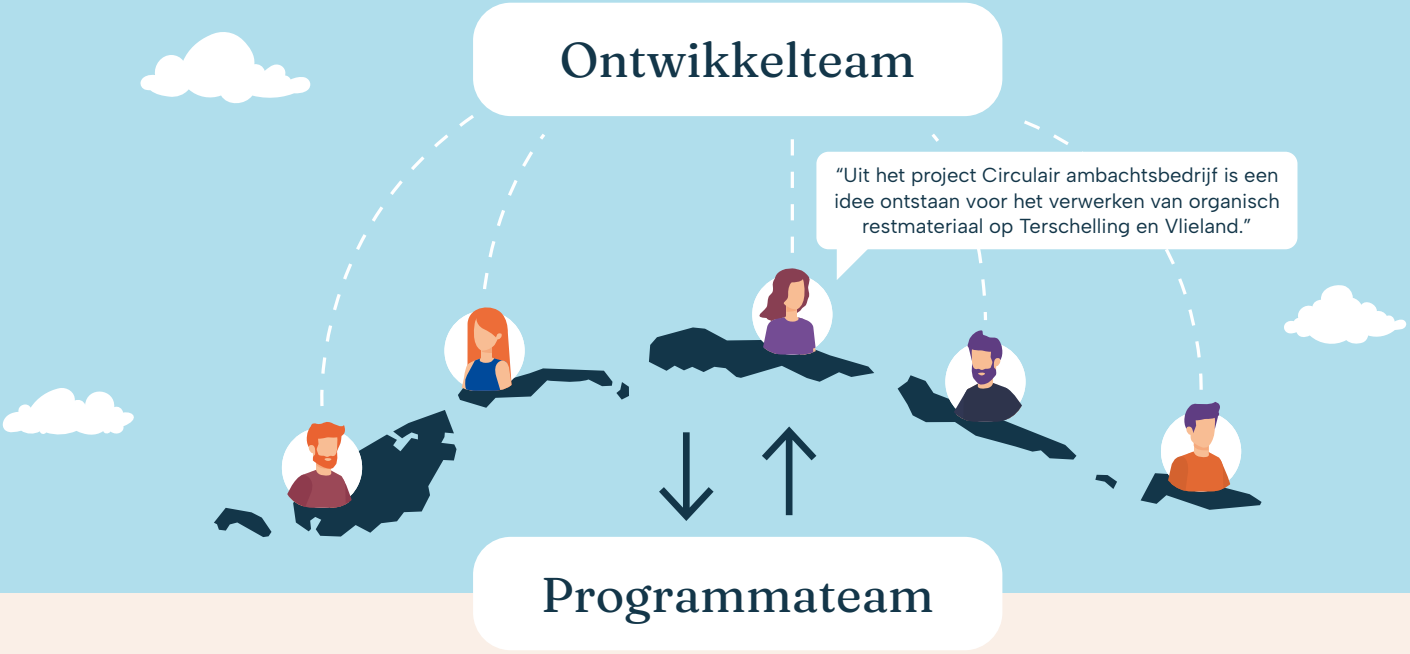
Hoe gaat de besluitvorming?

Hoe verloopt de besluitvorming binnen Regio Deal de Wadden-eilanden? Van projectidee op eilandniveau tot besluitvorming in de overkoepelende stuurgroep: alle stappen en rollen zijn visueel weergegeven.

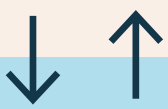
Als voorbeeld is hier de programmalijn 'Circulaire economie' uitgewerkt. Van ieder eiland zitten er verschillende ambtenaren in de ontwikkelteams. In totaal bestaan er vijf ontwikkelteams – één voor elke programmalijn binnen de Regio Deal.

De infographic maakt duidelijk hoe voorstellen vanuit de eilanden worden geïnitieerd en besproken, uitgewerkt en door de procesleider worden meegenomen naar het programmateam. Het programmateam formuleert vervolgens een advies richting de stuurgroep om het voorstel wel of niet goed te keuren.

Stuurgroep

Komt ieder kwartaal bij elkaar

REGIO DEAL WADDENEILANDEN

Slim tellen voor een veiliger Terschelling

Project Meetnet, onderdeel van Regio Deal de Waddeneilanden

Op Terschelling hangen negen slimme telraamkastjes die 24 uur per dag het verkeer tellen. Ze meten hoeveel auto's, fietsers en voetgangers er passeren en met welke snelheid. Zo krijgt de gemeente direct inzicht in de verkeersdrukte en veiligheid op het eiland.

"Bewoners zeggen vaak: het is hier zo druk, of er wordt te hard gereden. Nu kunnen we dat aantonen", vertelt wegbeheerder Hessel Boermans. De meetgegevens helpen om wegen slimmer en veiliger in te richten. Zo onderzoekt de gemeente bijvoorbeeld of de Duinweg bij Midsland-Noord kan worden omgevormd tot fietsstraat.

Het project is onderdeel van Regio Deal de Waddeneilanden en wordt uitgerold op alle Waddeneilanden. Dankzij dit gezamenlijke meetnet kunnen de eilanden data vergelijken en van elkaar leren.

De kastjes zijn volledig anoniem: ze analyseren het beeld, maar slaan niets op. Zo werken we op Terschelling aan een veiligere en leefbare omgeving, met respect voor privacy en natuur.

Wil je het volledige interview met Hessel lezen?

Klik dan hier

Oud worden op Terschelling, het heeft zo z’n uitdagingen

Project Toekomstbestendig oud worden, onderdeel van Regio Deal de Waddeneilanden

“Hoe zorgen we ervoor dat je goed oud kunt worden op Terschelling?” Die vraag staat centraal in onderzoeksproject Toekomstbestendig oud worden. Onderzoeker Jesse David Marinus van Planbureau Fryslân en de Rijksuniversiteit Groningen voerde de afgelopen maanden diepgaande gesprekken met ouderen, zorgprofessionals en ambtenaren, en liep met de zorgprofessionals langs hun werkroute. Het resultaat is een compleet en helder overzicht van wat er goed gaat en waar de uitdagingen liggen. Wij spraken hem én procesleider Simone Rommets.

Uit de gesprekken kwamen veel gemeenschappelijke thema’s naar boven. Eind november kwamen alle partijen samen om de resultaten te bespreken. “Het laat zien hoeveel meerwaarde het heeft wanneer eilanden, onderzoekers, (zorg) professionals en bewoners samen optrekken”, vertelt Simone Rommets, procesleider bij de Regio Deal.

“De sociale cohesie op het eiland is gigantisch”, ontdekte Jesse. Ook heeft hij grote bewondering voor de zorgverleners op de eilanden: “Gouden mensen die met hart en ziel werken. Je moet ze op handen dragen, deze prachtige mensen.” Het onderzoek moet leiden tot concrete acties. Zo loopt er op Terschelling inmiddels een hbo-v stagiaire die onderzoekt welke e-health oplossingen passen bij de problemen die het onderzoek in kaart heeft gebracht. Begin 2026 wordt het eindrapport gepubliceerd, ook wetenschappelijk. “Dit onderzoek heeft internationale relevantie”, vertelt Jesse. “Andere eilandgemeenschappen worstelen met vergelijkbare vraagstukken rond vergrijzing en zorgverlening op afstand.”

Wil je het volledige interview met Jesse en Simone lezen? klik dan hier

Hoe smaakt de toekomst van Terschelling?

Project Vers van eilander Bodem, onderdeel van Regio Deal de Waddeneilanden

Wat begon als een eenvoudig idee groeide uit tot een bijzonder onderzoeksproject: Vers van Eilander Bodem. Projectleider Willemijn Steentjes onderzoekt samen met een stuurgroep van lokale ondernemers in de voedselketen en kennisinstellingen hoe Terschelling meer voedsel van eigen bodem kan produceren en consumeren.

"We willen weten wat er écht mogelijk is", zegt Willemijn. "Geen plannen op basis van een gevoel, maar op basis van onderzoeksresultaten. Hebben we genoeg grond? Wat groeit hier goed? En wat eten we dan eigenlijk?" De oorlog in Oekraïne en de coronapandemie lieten zien hoe kwetsbaar we als eiland zijn. Mede daarom kijkt Terschelling nu hoe het minder afhankelijk kan worden van voedsel van het vasteland.

In dit project werkt Willemijn samen met een schapenboer, tuinder, cateraar, chefkok en eigenaren van een lokale groothandel en supermarkt. "Deze mensen delen de nieuwsgierigheid naar wat er mogelijk is. Zij weten wat er kan", vertelt Willemijn. "We onderzoeken de kansen met de mensen die het eten van eigen bodem nu al mogelijk maken."

De resultaten van het onderzoek worden gepresenteerd op 24 januari 2026 tijdens een feestelijk diner van eigen bodem op Terschelling. Een proefmoment voor de toekomst van lokaal voedsel op de Waddeneilanden.

Wil je het volledige interview met Willemijn lezen?

Klik dan hier

Stimuleringsfonds voor ondernemers, stichtingen en organisaties

In 2026 zet Regio Deal de Waddeneilanden in op actie. Via het Stimuleringsfonds wordt zo'n drie miljoen euro beschikbaar gemaakt voor het ontwikkelen en uitwerken van plannen van ondernemers, stichtingen en organisaties die bijdragen aan een veerkrachtiger, circulair en toekomstbestendig eiland.

Er zijn genoeg ondernemers met een goed idee, maar die missen soms de tijd of middelen om het goed uit te werken. Het Stimuleringsfonds kan deze ondernemers helpen, bijvoorbeeld bij de ontwikkelkosten voor het opstellen van een bedrijfsplan, een haalbaarheids-studie of een plan van aanpak.

Het Stimuleringsfonds richt zich hoofdzakelijk op drie programmalijnen: Toekomstbestendig ondernemen & ontwikkelen, Duurzame energie en Circulaire economie. Het fonds moet bedrijven en organisaties stimuleren en ondersteunen, door ze vooruit te helpen met kennis, cofinanciering, goede faciliteiten en structuren voor samenwerking.

Het fonds stelt niet alleen geld beschikbaar voor de ontwikkelfase, maar ook voor de uitvoering van projecten. Het kan hierbij gaan om zowel kleine als grote initiatieven, als ze maar aansluiten bij de doelen van de Regio Deal. Dat kunnen bijvoorbeeld projecten zijn die de lokale economie versterken, innovatieve samenwerkingen stimuleren of de circulaire economie verder brengen.

Volgend jaar gaat het team van Regio Deal de Waddeneilanden langs alle eilanden met een roadshow waarin zij het Stimuleringsfonds verder toelichten en inspiratie delen met geïnteresseerden. Tijden en locaties worden binnenkort bekend gemaakt.

Extra bijdrage voor herinrichting Torenstraat en Brandarisplein

De aanpak van de Torenstraat en het Brandarisplein krijgt al enige vorm, maar dankzij een financiële bijdrage vanuit Regio Deal de Waddeneilanden kunnen we nog een stap verder gaan. Met een welkome financiële bijdrage van € 255.000 wordt het project uitgebreid met voorzieningen die het centrum van West-Terschelling toegankelijker en inclusiever maken voor iedereen.

Toegankelijkheid voorop

Door de bijdrage vanuit de Regio Deal kunnen we investeren in drempelloze overgangen en geleidemarkering voor mensen met een visuele beperking. Zo zorgen we ervoor dat het vernieuwde centrum van West-Terschelling voor iedereen toegankelijk wordt.

Daarnaast wordt de herinrichting duurzamer: oude bestratingsmaterialen worden hergebruikt en er komt energiezuinige verlichting. Het Brandarisplein krijgt daarnaast een vernieuwde en waar nodig uitgebreidere stroomvoorziening voor evenementen, verplaatsbare plantenbakken en zitelementen, zodat het plein als ontmoetingsplek én als evenementenlocatie kan dienen.

Planning

Op dit moment wordt er gewerkt aan de technische uitwerking van de plannen. Begin 2026 neemt de gemeenteraad een besluit over de kredietaanvraag. Bij akkoord is de wens om in november 2026 te starten met de uitvoering, en is het vernieuwde centrum in april 2027 klaar voor gebruik.

Goed wonen & leven

Multifunctionele gebouwen en verblijfsgebieden

Met dit project creëren we op elk eiland een inspirerende plek waar kunst, cultuur en welzijn samenkomen. Hier kunnen mensen elkaar ontmoeten en krijgen maatschappelijke voorzieningen en cultuurparticipatie een impuls.

Op elk eiland is inmiddels een initiatief gestart, geoptimaliseerd of toekomstbestendig ingericht. Op Terschelling gaat het om de Torenstraat en het Brandarisplein. Met een herinrichting maken we het centrumgebied multifunctioneler en versterken we de verblijfsfunctie. We focussen daarbij op een duurzame inrichting, het verbeteren van de toegankelijkheid en leefbaarheid en meer mogelijkheden om in de omgeving evenementen te organiseren.

Het nieuwe eilandwonen

Door schaarse ruimte en kwetsbare natuur zijn de mogelijkheden voor nieuwe woonruimte beperkt. Met dit project verkennen we innovatieve, kleinschalige en natuurgerichte woonconcepten die inspelen op veranderende woonwensen, zoals tiny houses en flexwonen. De opgedane kennis over duurzame bouwprincipes, slimme energieoplossingen en landschappelijke inpassing biedt ook handvatten voor traditionele woningbouwprojecten, en draagt daardoor bij aan de bredere woningbouwopgave.

Voor dit project zijn we momenteel op zoek naar een projectleider. Deze persoon start op Terschelling minimaal één initiatief op dat laat zien hoe wonen anders én duurzamer kan. We inventariseren kansrijke locaties op Terschelling, doen onderzoek naar binnen- en buitenlandse alternatieve woon- en bouwconcepten en werken een voorstel uit voor een of meerdere pilots. In de zomer van 2026 worden de onderzoeken en een uitgewerkt voorstel gepresenteerd aan de stuurgroep.

Eilandwonen betaalbaar en beschikbaar

De woningmarkt staat onder druk. De vijf eilanden werken daarom samen aan een eerlijke, toekomstbestendige woningmarkt waar woningen beschikbaar blijven voor eilandbewoners. We creëren een gezamenlijke aanpak om oneigenlijk gebruik van woningen tegen te gaan.

Op Terschelling zetten we extra handhaving in om het oneigenlijk woninggebruik zo snel mogelijk op nul te brengen.

Eiland-health

eHealth en andere digitale toepassingen kunnen zorg op afstand ondersteunen en de beschikbaarheid van zorg vergroten. Met dit project onderzoeken we welke digitale oplossingen passen bij de zorg op de eilanden en testen we deze vervolgens met een pilot.

Een student van NHL Stenden onderzoekt de mogelijkheden op Terschelling vanuit een afstudeerproject.

Piekhuisvesting

We onderzoeken samen met inwoners en ondernemers hoe tijdelijke huisvesting beter kan worden gefaciliteerd, zodat het verblijf van personeel én bezoekers op piekmomenten mogelijk blijft.

We hebben een projectleider aangesteld die aan de slag gaat met het project piekhuisvesting, waardoor we in het hoogseizoen voldoende huisvesting hebben voor mensen die op het eiland werken.

Maatschappelijke voorzieningen onder de loep

Dit project ondersteunt organisaties financieel en organisatorisch, zodat zij hun diensten duurzaam kunnen blijven aanbieden en eilanders een leven lang op het eiland kunnen blijven wonen.

In 2026 volgt Terschelling met een voorstel in de stuurgroep over het toekomstbestendig maken van een lokale maatschappelijke voorziening.

Toekomst bestendig ondernemen & ontwikkelen

Inrichten centraal coördinatiepunt triple helix

We verbinden eilanders, onderwijs- en kennisinstellingen, studenten, ondernemers/ bedrijven, organisaties en overheden om samen tot slimme(re) oplossingen te komen voor actuele vraagstukken. We realiseren op elk eiland een living lab, praktijkplaats of onderzoekslab en richten een centraal coördinatiepunt in voor ondersteuning en samenwerking.

Er is een Waddentafel opgericht waar actuele vraagstukken van de Waddeneilanden worden besproken. De Terschellinger Ondernemersvereniging (TOV) en het Maritiem Instituut Willem Barentsz zijn hierbij aangesloten vanuit Terschelling.

Het nieuwe leren: 't Schylger Jouw

Met dit project willen we toekomstbestendig onderwijs en ontwikkelingsmogelijkheden verbeteren voor kinderen en jongeren. Dit doen we door leer- en ontwikkelcentra op te zetten, waar kinderopvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en vervolgonderwijs samenwerken.

Eind december wordt bekendgemaakt welke partij aan de slag mag met het ontwerp voor het nieuwe schoolgebouw van 't Schylger Jouw.

Green Destinations

Het project Green Destinations ondersteunt bestemmingen bij het ontwikkelen, meten en bereiken van duurzaamheidsdoelen, zodat toerisme een positieve impact heeft op lokale gemeenschappen en omgeving.

We zijn bezig met een impactanalyse, om een compleet beeld te krijgen van de huidige situatie op Terschelling. Daarna stelt Green Destinations een adviesrapport op met verbeterpunten, niet alleen voor de gemeente Terschelling, maar ook voor andere stakeholders.

Eiland-praktijkgeschoold

Het is lastig om vakbekwaam personeel te vinden. Met het versterken en uitbreiden van de mbo-opleidingen (BBL) in de horeca en hospitality – en het onderzoeken van mogelijkheden binnen de zorg, techniek, bouw, installatietechniek, groen en retail – pakken we dit aan.

We onderzoeken de mogelijkheden om het aanbod van opleidingen op Terschelling te verbreden.

Programma Gastheerschap

We werken samen met andere organisaties, waaronder (natuur)beheerders, Visit Wadden en Waddencentra, aan een uniforme boodschap over de mogelijkheden en kwetsbaarheden van Waddenzee Werelderfgoed, zodat inwoners en bezoekers daarvan op de hoogte zijn én weten hoe zij het Waddengebied kunnen beschermen.

We zijn bezig om data en indicatoren te verzamelen die inzicht geven in het aantal bezoekers, hun ervaringen en de mogelijkheden op het gebied van duurzame ontwikkelingen op Terschelling.

Creatieve broedplaatsen

Op ieder eiland komt een (creatieve) broedplaats: een levendige ontmoetingsplek waarin ondernemers, overheid, onderwijs en inwoners met elkaar samenwerken, samen leren en nieuwe initiatieven ontwikkelen. De broedplaatsen zetten zich in voor het verbreden van de eilander economie, het versterken van de onderlinge betrokkenheid en het aantrekken en behouden van jong talent.

Er is een enquête uitgezet om projecten en stage- of leerwerkplekken in kaart te brengen. De komende tijd organiseren we samen met NHL Stenden een masterclass innovatie voor ondernemers, en wordt er een projectregisseur van het eiland aangesteld. We zijn met de Tonnenloods, Oerol, NHL Stenden, De Folks en de bibliotheek om tafel gegaan over het vervolg.

Optimaal bereikbaar & verbonden

Agenda Autoluw

Dit project stimuleert bezoekers en inwoners om de auto vaker aan de wal te laten staan. Er zijn drie deelprojecten: Toegangsvignet, Deelmobiliteit en Mobiliteitshubs.

Het deelproject Toegangsvignet is bedoeld om bezoekers bewust te maken van de keuze om de auto wel of niet mee te nemen naar het eiland. In het deelproject Deelmobiliteit onderzoeken we welke vormen van gedeeld vervoer passend zijn op de eilanden. Met het deelproject 'Mobiliteitshubs' willen we het vervoer bij de veerhaven in Harlingen efficiënter en duurzamer te maken, en autoluw reizen stimuleren.

Het deelproject Toegangsvignet als bewustwordingsprikkel wordt aanbesteed. We onderzoeken de haalbaarheid van een toegangsvignet voor auto's, inclusief mogelijke maatregelen zoals minimale verblijfsduur en plaatsgebonden restricties.

Transport en logistiek onder de loep

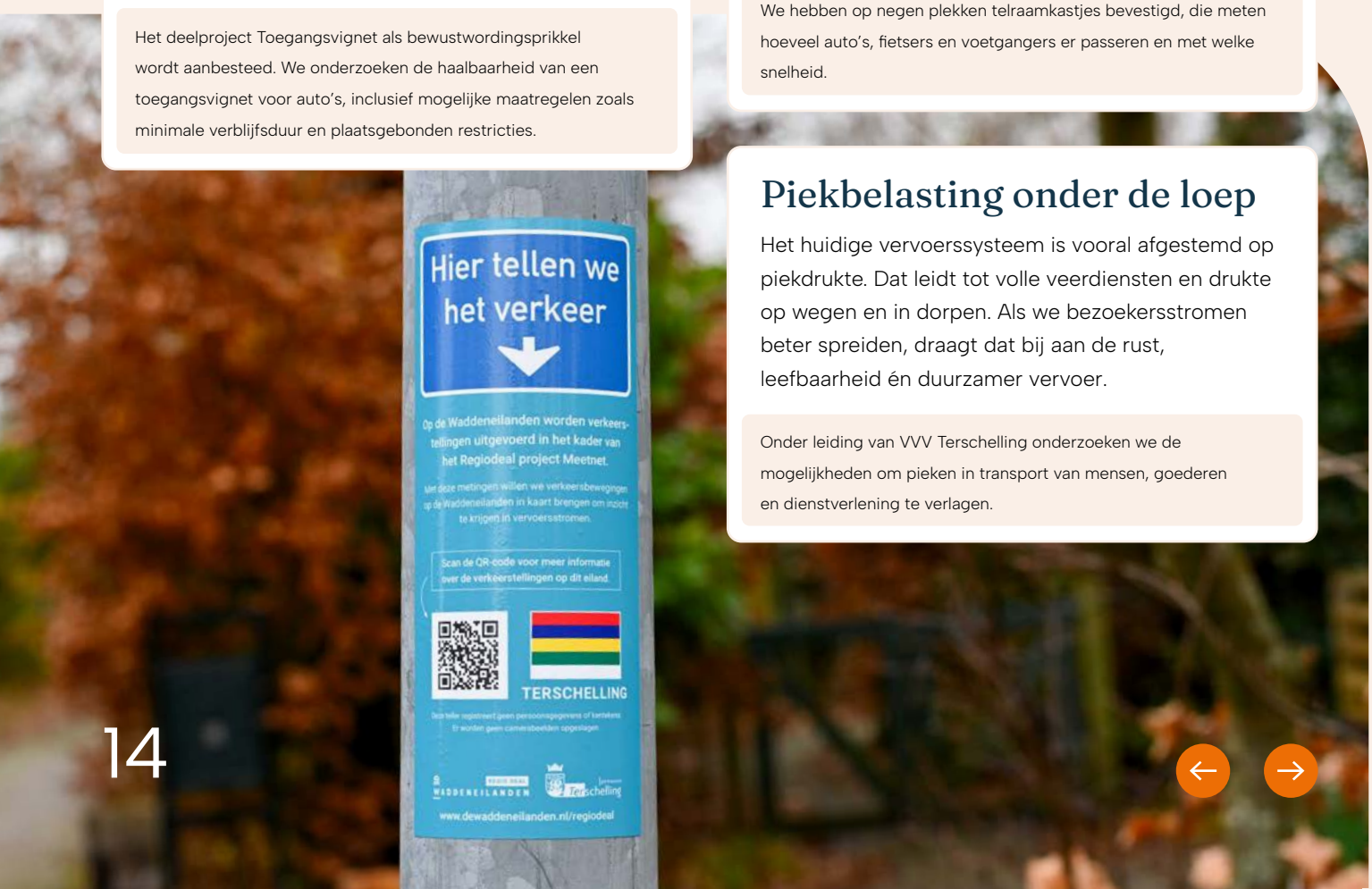
De bereikbaarheid van de eilanden staat onder druk voor inwoners, bezoekers en de aanvoer voor goederen. Dit project verbetert en verduurzaamt dit proces, en draagt bij aan een autoluwere, gastvrijere omgeving, waar het prettig is om te fietsen, wandelen en verblijven.

Op Terschelling werken we aan een shuttleservice voor personen en bagage om het reizen met het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken. Daarmee kunnen bezoekers hun auto aan de wal laten en toch aangenaam recreëren op het eiland.

Meetnet Leefbare Waddeneilanden

We meten het hele jaar door hoe druk het is op de eilanden en hoe verkeer en bezoekers zich bewegen. Op verschillende meetpunten verzamelen we gegevens over verkeersvolume en -stromen, geluid, licht en luchtkwaliteit.

We hebben op negen plekken telraamkastjes bevestigd, die meten hoeveel auto's, fietsers en voetgangers er passeren en met welke snelheid.

Piekbelasting onder de loep

Het huidige vervoerssysteem is vooral afgestemd op piekdrukte. Dat leidt tot volle veerdiensten en drukte op wegen en in dorpen. Als we bezoekersstromen beter spreiden, draagt dat bij aan de rust, leefbaarheid én duurzamer vervoer.

Onder leiding van VVV Terschelling onderzoeken we de mogelijkheden om pieken in transport van mensen, goederen en dienstverlening te verlagen.

Duurzame energie

Eilander energiedienstenorganisatie

We onderzoeken hoe een lokaal warmte- of energiebedrijf kan bijdragen aan een duurzame energievoorziening. Daarbij verkennen bewoners, energiecoöperaties en gemeenten samen een oplossing die past bij de schaal en context van de eilanden.

De projectleiders hebben de situatie, wensen en behoeften per eiland in kaart gebracht en scenario's geschetst voor een gezamenlijk warmtebedrijf en/of energiedienstenorganisatie.

Duurzame recreatiewoningen

Recreatiewoningen vallen vaak buiten de landelijke verduurzamingsregelingen. Daarom werken we aan een gezamenlijke aanpak om ook deze woningen bij de energietransitie te betrekken.

We hebben het type woningen op Terschelling en de behoeften van eigenaren in kaart gebracht. Op basis daarvan creëren we de komende maanden een aanpak per type woning.

Duurzame waddendorpen

Door een gezamenlijke aanpak en het versterken van kennis en middelen voor bewoners en energieadviseurs maken we het verduurzamen van karakteristieke en monumentale panden haalbaarder en beter uitvoerbaar.

We zijn gestart met het trainen van energiecoaches, om komend jaar de technologie SmartTwin te introduceren. Daarmee kunnen bewoners checken welke maatregelen ze kunnen nemen om te verduurzamen en inzicht krijgen in besparingen en subsidies.

Slimme eilander energiesystemen

We werken aan toekomstbestendige oplossingen voor een betrouwbare, lokale energievoorziening. Per eiland ontwikkelen we een passend systeem waarin duurzame opwekking, opslag en slim gebruik samenkomen.

We hebben een regisseur netcongestie aangesteld die voor Vlieland en Terschelling aan de slag gaat met het oplossen van de Liander-wachtlijst voor bedrijven.

Duurzame eilander voorzieningen

De eilanden bundelen kennis en uitvoeringskracht om maatschappelijke voorzieningen slimmer en energiezuiniger te maken. Door intensief, seizoensgebonden gebruik ligt het energieverbruik daar nu vaak hoog.

We zetten een energiemanagementsysteem in, dat inzicht geeft in energieverbruik, verspilling voorkomt en het mogelijk maakt om installaties efficiënt en slim aan te sturen. De komende tijd bepalen we welk systeem we gaan gebruiken en in welk gebouw.

Circulaire economie

Campagne drinkwater

Schoon drinkwater is belangrijk, maar in de zomer staat de watervoorziening onder druk. Daarom stimuleren we zuinig en bewust gebruik door inwoners, bezoekers en organisaties.

Er is een campagne ontwikkeld om het gebruik van drinkwater in de toeristische sector te verminderen. Deze wordt de komende tijd uitgerold.

Wad gaat om: preventie en reductie plastic

We onderzoeken de verdere verwerking van gejut plasticafval en hoe deze materialen kunnen worden omgezet in circulaire producten die waarde toevoegen aan het Waddengebied.

We richten ons op het mogelijk maken van een eerste plasticsortering met infrarood handscanners. Daarna onderzoeken we de mogelijkheden om dit lokaal op te schalen.

Zoetwaterbeheer Waddeneilanden

Door klimaatverandering en meer toerisme staat de zoetwatervoorraad onder druk. Daarom versterken we kennis, samenwerking en maatregelen om voldoende zoetwater te behouden voor natuur, landbouw, wonen en toerisme.

We hebben een projectleider aangesteld voor het (grond) watermeetnet, om maatregelen en effecten van een beter zoetwaterbeheer op Terschelling te kunnen meten en monitoren.

Verkenning circulaire inkopen gemeenten

Door circulair in te kopen, met de focus op hergebruik, minder primaire grondstoffen en langere levensduur, dragen we bij aan een toekomstbestendige economie.

De verkenningsfase is afgerond en de projectleider circulair opdrachtgeven en inkopen is langsgeweest op het gemeentehuis om het project op te starten.

Vers van eilander bodem

We werken aan een duurzamer en gezonder voedselsysteem door lokaal en natuurinclusief voedsel te stimuleren en de band tussen landschap, landbouw en gemeenschap te versterken.
Met diverse pilots bouwen we aan een meer zelfvoorzienende en circulaire voedselketen.

In januari 2026 leveren we de onderzoeksresultaten van Terschelling op tijdens een symbolische maaltijd voor een groep eilanders.

Ondernemers circulair op weg

We ondersteunen ondernemers – van startups tot gevestigde bedrijven – met circulaire ideeën. Dat doen we door kennis te delen, samenwerkingen op te starten én te helpen met de financiering. We focussen daarbij op nieuwe initiatieven rondom plastic afval en hergebruik.

We ontwikkelen een campagne rondom ‘circulair denken en doen’ en organiseren inspiratiebijeenkomsten. Daarvoor hebben we een positioneringstraject gedaan, waarna de branding is ontwikkeld.

Pilot bedrijfsafval en Swill Terschelling

We verkennen de mogelijkheden voor het verwerken van swill, nat organisch afval uit de horeca, tot energie of compost. Dit is een gezamenlijk project van Terschelling en Vlieland, waarbij we onderzoek doen naar bedrijfsafval in het algemeen.

We hebben gesprekken gevoerd met Omrin om afvalstromen terug te brengen, de CO2-uitstoot te verminderen en afval te verwerken tot energie of compost. Met de resultaten en conclusies gaan we nu verder.

Circulair ambachtscentrum

Samen met ondernemers, het onderwijs en Omrin onderzoeken we de mogelijkheden om een circulair ambachtsbedrijf te starten op Terschelling.

Er is een verkenning uitgevoerd waaruit blijkt dat een circulaire route en een circulair netwerk kansrijk zijn. Studenten hebben gewerkt aan de positionering en werken de businesscase verder uit.

Circulair slopen

We onderzoeken welke panden er worden gesloopt en welke materialen we daaruit kunnen hergebruiken.

Het bedrijf Alba Concepts heeft opdracht gekregen een circulariteitsadvies op te stellen. De bouw van het nieuwe gebouw van ‘t Schylger Jouw gaat in fasen verlopen en dat biedt kansen om materiaal te hergebruiken.

Tot de volgende

De volgende nieuwsbrief ontvangen jullie in april 2026

terschelling.nl/regio-deal